Tiedonhaku

Äidinkieli ja kirjallisuus

Mitä tietolähteitä voit käyttää, kun etsit tietoa esimerkiksi kirjailijasta?

Tietolähteitä

TIETOLÄHTEITÄ

tietokirjat

haastattelut

Internet on nopea ja monipuolinen tietolähde.

Mieti hyvä hakusana ja hae.

Välillä tietoa on kuitenkin liikaa tai se on väärässä muodossa.

Muista

rajata

tietoa

Millaisia *rajaimia* on olemassa?

Rajaimia, joilla voit tehdä rajauksia tietoa hakiessasi, ovat esimerkiksi:

Kieli

Aineistotyyppi (kirja, kuva, lehti...)

Valmistusvuosi

Maantieteellinen alue

Saatavilla verkossa/kirjastossa jne.

Tutustu rajaimiin:

Rajaimet ja tarkennettu haku Finna.fi -hakupalvelussa

Pikaopas tiedonhakuun: Finna.fi (video tiedonhausta)

Haetaan tietoa ja kokeillaan rajaimia!

TIEDONHAKUTEHTÄVÄ

1. Kirjoita internet-selaimen osoitekenttään osoite: www.finna.fi

HUOM. Osoitekenttä on selaimen ylälaidassa oleva "laatikko".

Et tarvitse Googlea.

2. Selaile sivua ja odota, että kaikki pääsevät etusivulle.

TIEDONHAKUTEHTÄVÄ

- Kirjoita internet-selaimen osoitekenttään osoite:

   www.finna.fi
   HUOM.
   Osoitekenttä on selaimen ylälaidassa oleva "laatikko". Et tarvitse Googlea.
- 2. Selaile sivua ja odota, että kaikki pääsevät etusivulle.

3. LÄMMITTELYÄ

- a. Viittaa, kun löydät valikon *Tietoa Finnasta*.
- b. Viittaa, kun löydät *hakukentän*.
- c. Viittaa, kun löydät selaa-valikosta kohdan *Vapaasti hyödynnettäviä aineistoja*.

TIEDONHAKU-PELI: Salapoliisit Kansalliskirjastossa

Tiedonhakupelin säännöt 1/3

- Kyseessä on nopeuskilpailu.
- Kilpailu pelataan 2-3 hengen salapoliisiryhmissä.
- Etsikää vastauksia Finna.fi:stä ja kerätkää avaimia oikeista vastauksista.
- Käyttäkää tarvittaessa apunanne
   Finna.fi:n tarjoamia tarkennetun haun rajaimia.

- Kun joukkueenne löytää vastauksen, huutakaa "avain löytyi". Tiedonhaku keskeytetään.
- Kertokaa vastaus. Oikeasta vastauksesta saatte yhden avaimen joukkueellenne. Väärästä vastauksesta menetätte avaimen ja muut jatkavat vastauksen ja avaimen etsimistä.

Tiedonhakupelin säännöt 2/3

- Voittajajoukkueen tulee kerätä yhteensä viisi avainta.
- Joukkueet voivat häiritä toisia salapoliisijoukkueita kahdella tavalla, mutta häiritä saa vain tarkistushetkellä (ennen kuin uusi hakutehtävä alkaa).
- Opettaja kirjaa ylös
  - joukkueen löytämät avaimet,
  - b. joukkueen häirinnät (1 kerran) ja
  - c. häirinnän aiheuttamat muutokset avainten määrissä.

Tiedonhakupelin säännöt 3/3

KAKSI HÄIRINTÄTAPAA

Kansalliskirjaston valojen sammutus (yhden kerran)

Avaimen juuri saanut salapoliisijoukkue hukkaa avaimen pimeässä, vaikka löysi juuri hetki sitten oikean vastauksen. Kätevä temppu.

Arkistokaappien lukkojen vaihto (yhden kerran)

Valehtelette, että ansaitut avaimet eivät enää sovi lukkoihin.

Nimeämänne joukkue joutuu luopumaan yhdestä avaimestaan ja antamaan sen teille.

Oletteko valmiina? Onko Finna.fi auki?

1. Minkä aineistotyypin tuloksia tulee eniten hakusanalla "Kalevala"?

2. Minkä aineistotyypin tuloksia tulee eniten hakusanalla "Kalevala", kun rajaatte tulokset vain verkossa saatavilla oleviin aineistoihin?

3. Kuka on tehnyt eniten jääkiekkoon liittyviä aineistoja?

4. Hakekaa aineistoa hakusanalla "kalenteri". Kuinka paljon Finna.fi:stä löytyy aineistotyypiltään esineiksi luokiteltuja kalenterituloksia: kymmeniä, satoja, tuhansia vai kymmeniä tuhansia?

5. Hakekaa <u>verkossa saatavilla</u> olevaa kirjaa, jonka nimessä on sana "hölmö". Yhden haulla löytyvän kirjan kirjailijan etunimi on myös marjan nimi. Mikä marja on kyseessä?

6. Hakekaa Matti Kassilan ohjaaman, vuonna 1970 ilmestyneen Päämaja-elokuvan julisteen kuvaa.

Kuinka monta ihmistä elokuvajulisteen kuvassa on?

7. Kuinka monella kielellä löydätte aineistoa hakusanalla "suomuurain"?

8. Etsikää leikkikalu nimeltä vieteriapina. Mitä vieteriapina osaa tehdä?

9. Etsikää <u>verkossa saatavilla</u> olevaa kuvaa poliisimestarista. Kenellä on ollut huomattavan pitkä parta?

10. Hakekaa <u>verkossa saatavilla</u> olevia aapisia. Mikä on vanhimman aapisen valmistusvuosi?

11. Hakekaa aineistoa kahvista. Mitä metallista valmistettuja esineitä näet hakutulosten ensimmäisillä sivuilla?

12. Etsikää opetustauluja, jotka on valmistettu vuonna 1901. Mihin oppiaineeseen suurin osa luokan seinällä olleista opetustauluista liittyy?

13. Hakekaa aineistoa hakusanalla "kilpa-ajo-peli". Peli on G. L. Grönlundin tekemä. Mikä on suurin numero, jonka löydätte pelilaudalta?

14. Hakekaa hillosta kertovaa videoaineistoa. Minkä niminen on video, jonka pysäytyskuvassa näkyy hillopurkkeja?

15. Etsikää kissa-aiheinen, <u>verkossa saatavilla</u> oleva nuotti. Mikä on nuottikäsi- kirjoituksen säveltäjän nimi?

16. Etsikää taideinstallaatiota hakusanalla "pelit". Minkä nimisessä installaatioteoksessa on ristejä ja nollia?

17. Minkä makuisia karkkeja syötiin varmuudella vuonna 1978 Finna.fi:stä löytyvän aineiston mukaan?

18. Yrittäkää päästä käsiksi Helsingin Sanomien digitoituun aineistoon hakutuloksessa olevan linkin kautta. Mikä taho ylläpitää Helsingin Sanomien digitaalista aineistoa?

19. Avatkaa Helsingin Sanomien digitoidusta aineistosta vuoden 1904 lehti. Mitä lukee lehden nimen (Helsingin Sanomat) alapuolella mainostekstinä?

20. eli viimeinen kysymys: Etsikää palkintoja. Kuinka paljon löydätte verkossa saatavilla olevia kuvia: kymmeniä, satoja vai tuhansia?